

ՏԵՐ ԶՕՐԻ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

ցան: Անոնք որոնք արտադրության դեպի Համա, Հոմա, Դամասկոս, Յորդանան, մասամբ մը վերապրեցան, շնորհիւ արաբ ժողովուրդին ցուցաբերած գթասրտության եւ ճամալ փաշայի բռնած քաղաքականության, չմեղսել այլ կրօնափոխ ընել աշխատասեր հայը, հետագային գայն օգտագործելու նպատակաւ: Վան-Վասպուրականի գաղթական հայրութիւնը որ բռնած էր Իրան-Իրաք ուղին, նուազ ենթակայ եղաւ ամբողջական բնաջնջումի: Իրաքի մէջ արդէն կայք հաստատած անգլիական բանակը ստեղծեց գաղթականներուն համար վրանաքաղաքներ, որբանոցներ, աշխատանոցներ: Նուազ սփոփիչ էր արաբ ժողովուրդին բարի վերաբերմունքը ուժասպառ գաղթականներուն նկատմամբ:

Այս տարուան ուխտագնացութիւնը դեպի Տեր Զօր Մելգոնեան Կորթական Հաստատութեան Լիբանանի Սանուց Միութիւնն ալ իր մասնակցութիւնը բերաւ: 25 Ապրիլ առաւօտեան ժամը 3:00-ին օթոպիսով ճամբայ ելանք դեպի Տեր Զօր հայոց ողբերգութեան կիզակետը:

Արեւը բաւական բարձրացած էր երբ կ'անցնէինք սուրիական սահմանը՝ Թրիփոլիի ճամբով: Սահմանէն անդին մինչեւ Հոմա քաղաքը ճամբան երկու եզերքին գեղեցիկ պուրակներ եւ շէն գիւղեր անպակաս էին: Հոմա քաղաքը նոր դիմագիծ մը ուներ իր քարաշէն տուներով, հարուստ շուկաներով: Պատմութեան անցած էին փոշեպատ փողոցներն ու հողաշէն տուները: Պողոտան ծառերու շարքերէն ու ցանաւած արտերու տարածութիւնները անվերջանալի էին ու նախանձ կը գրգռէին:

Փոքր նախաճաշ մը ընելէ ետք կը ձգեցնէ Հոմա քաղաքը իր պարտէզներով: Օթոպիսը օժապտոյտ ճամբաներով կը սուրայ դեպի հիւսիս արեւելք՝ Փալմիր պատմական քաղաքը: Վայրկեանները, ժամերը կը սահէին, չորս կողմը բացարձակ ամառային, տեղ-տեղ միայն ցանցառ մացառուտներ, վերը կապոյտ երկինք վարը անապատ. ոչ մէկ կենդանի շունչ եւ շինութիւն: Բնութիւնը խանգարող միայն ասֆալթապատ ճանապարհն էր եւ երբեմն-երբեմն հակառակ ուղղութեամբ եկող ինքնաշարժներուն ձայնը: Մի քանի տեղեր միայն հանդիպեցանք փոքր ովասիսներու, որոնք կէտանք տուած էին արդիգեան աղբիւրներ: Շատ չանցած նորէն կը մխրճուինք անապատին ծոցը:

Հոմա քաղաքի եւ Տեր Զօր միջեւ կը գտնուի հնութիւններով հարուստ Փալմիր գիւղաքաղաքը: Հոմա կը զգաս չորին գորութիւնը: Բաւական մեծ տարածութեան վրայ կ'ապրին մարդիկ ու բուսականութիւն, անապատին կեդրոնը՝ հսկայ ովասիս մը ընդատակեայ չորով սնանոք: Զբօսաշրջիկներ, յուշանուէրներով հարուստ խանութներու շարան, պետութիւնը իրենց «ակիւններով» եւ «տըշտեշիներով», առաւօտ կանուխ դպրոց վագոլ մանուկներ եւ պատանիներ: Դարերու ընթացքին կարծես ոչինչ փոխուած է այս ժողովուրդի կեանքը: Միակ բանը որ կը նշմարես, անապատի նաւ կոչուած ուղուը, որ դարեր շարունակ փոխադրութեան միակ միջոցը եղած էր, հիմա շատ խեղճ վիճակ մը ուներ: Քաջասիրտ զբօսաշրջիկները անոր վրան կը բարձրանան նկարուելու համար: Հիմա մթնոլորտը ապակառոյ՝ չորս անիւով, նաւթով բանող ինքնաշարժներ անոնց տեղը գրաւած են:

Փալմիրը երեք հազար տարուան պատմութիւն ունեցող քաղաք մըն է որ հաւասար հեռավորութեան կը գտնուի Միջերկրական ծովէն

եւ Եփրատ գետէն: Ամորիկներու, Արամեացիներու ժամանակներէ սկսեալ, ան կարեւորութիւն ստացած է որպէս փոխանցման բաւակալայր արեւելքէն արեւմուտք անցնող կարաւաններուն, որոնք կը փոխադրէին մետաքս, յախճապակի, անուշահոտներ, համեմունքներ եւ ոսկի: Աղեքսանդր Մեծէն վերջ սելէուկեաններ, հռոմեացիներ, արաբներ եւ օսմանցիներ յաջորդաբար իշխած են Փալմիրի վրայ: Հիմա ան մաս կը կազմէ Սուրիոյ Հանրապետութեան: Փալմիրը իր պատմութեան ամենէն փայլուն շրջանը ապրած է հռոմեական կայսրութեան ժամանակ, որպէս կիսանկախ իշխանութիւն, ունեցած է իր բանակը եւ ապրանք փոխադրող կարաւաններ ցամաքի թէ ջուրի վրայ: Իր ուժի գագաթնակէտին կը հասնի Ք.Յ. 250-ական թուականներուն երբ Փալմիրի արաբ Չինուպիա թագուհին իր իշխանութիւնը կը հասցնէ մինչեւ Միջերկրական ծով, Փոքր Ասիա եւ Եգիպտոս, բայց շուտով հռոմեական լեգեոնները թագուհիին ախորժակներուն վերջ կը դնեն, որ ուղտի մը վրայ փախուստ տալով կը լքէ իր քաղաքը: Այցելուները հիացմունքով կը դիտեն մայրամուտի շողերուն տակ Փալմիրի հոյակապ սինաշարքերու աւերակները, որոնք անցեալի փառքը կը պատմեն:

Գիշեր մը վրանի տակ արաբական հիրաւիութիւնը եւ պետութիւններուն նուազը վայելելէ ետք վաղ առաւօտեան մեր ետին կը ձգեցնէ Փալմիրը եւ ճամբայ կ'ելլենք դեպի Տեր Զօր: Ճամբուն երկու կողմերը նորէն բացարձակ չորութիւն եւ անապատ մինչեւ Տեր Զօր քաղաքի սահմանները: Տեր Զօրը շինուած է Եփրատ գետի հովիտին վրայ: Անոր հայոց գողտրիկ եկեղեցի-մատուռը շինուած է 1990 թուականին հալւեպահայ ճարտարապետ Սարգիս Պալմանուկեանի յղացքով, ան նուիրուած է մեր մեկուկէտ միլիոն նահատակներուն: Եկեղեցիին գետնայարկը կը գտնուի գոհերուն նուիրուած թանգարանը որ կը պատմէ նահատակ ժողովուրդին անցած գողգոթայի ճանապարհը: Ծարտարապետը եկեղեցիին կեդրոնը գետնայարկէն մինչեւ գմբէթը, բացուածք մը

ձգած է, գոհերուն գԱստուած փնտռող նայածը դեպի երկինքը ուղղելու նպատակով: Օրը Կիրակի ըլլալուն եկեղեցւոյ մէջ պատարագ կը մատուցուի: Պատարագին էր Զամիշ-լիի առաջնորդ հայր Սիփան վրդ. քնն. Զէչեճեան, իսկ Հալեպի Զառասուն Մանկանց եկեղեցւոյ երգչախումբը, իրենց հոգեպարար երգեցողութեամբ ուխտաւորներու հոգիները խունկ ու աղօթքով կը հարստացնէին: Այդ օրը աշխարհի չորս ծագերէն եկած հայ ուխտաւորներով լեցուած էր եկեղեցին: Միայն Լիբանանէն՝ Յովսէփ Աճճեանի գրասենեակին կողմէ կազմակերպուած երեք օթոպիս լեցուն ուխտաւորներ եկած էին: Նահատակներուն նուիրուած խաչքարի շուրջ հոգեհանգիստի արարողութիւն կատարուեցաւ: Բերիոյ թեմի առաջնորդ Շահան Սարգիսեան եպիսկոպոսը իր քարոզի մէջ շեշտեց հայ ժողովուրդին վերապրելու եւ գոյատեւելու կամքը: Մելգոնեանցիները նահատակներու հոգիին համար իրենց աղօթքը ընելէ եւ մտեր վառելէ ետք ճամբայ ելան դեպի հայոց տոռապանքի վկայ Եփրատ գետը: Անապատի ցնցիչ տպաւորութեան տակ, ուր մեր հայրերն ու մայրերը բոպիկ ոտքերով կիզիչ արեւուն տակ, իյնալով լլուլուլ քալած էին օրեր, ամիսներ, տարիներ, ապրելով ու մեռելով:

Ահաւասիկ մեր դիմաց է Եփրատը, Հայաստանի հողերէն բխող, երեք երկիրներու ժողովուրդներու կեանք պարզեւոր լայնատարած գետը, որ լուր կը հոսէր: Ինչէր ուներ պատմելիք մեր ցանկերուն եւ տառապանքներուն լուր վկան, քանի-քանի մայրեր ու քոյրեր իրենց պատիւը պաշտպանելու համար յանձնուած էին անոր յորձանստին, մեր աչքերէն հոսող մի քանի կաթիլ արցունքները կ'իյնային անոր ալեխառով ջուրերուն մէջ:

Երբեքու Շառլ Ազնաւուր հարցազրոյցի մը ընթացքին ակնարկելով Մեծ Եղեռնին ըսաւ. «Մենք օր մը կրնայ ըլլալ որ ներքեւ թուրքին, բայց երբեք չենք մոռնար եղածը»:

Կիրակի ուշ գիշերին վերադառնալով մեր եկած ճամբայով կ'անցնիք սահմանէն մուտք գործելով Լիբանան, թեթեւցած ու միսթարուած հոգիներով:

ԶԱՒԵՆ Գ. ՂԱՐԻԴԵԱՆ
10 Մայիս 2009

ՃԱՇԱՐԱՆ ՆԱՀՐ ԷՆ ԺՄԱՆՆԱ

(Տնօրէնութեամբ
Յովհաննէս Փայասլեանի,
Նախկին սեփականատեր
ճաշարան ԱՂԱ-ի)

- * Հէգել կառնադուրմ
- * Մասնագիտացած անձնակազմ
- * Համադրամ եւ ձուլ արեւելեան ճաշագոյցակ
- * Ուսումնասիրուած սակագոյց
- * Մրախը կը ներփակէ 350 անձ

*Կը ստանձնենք միութեանական,
ընտանեկան եւ հարսանեկան
խրախճանքներ, յատուկ սակացոյցով:*

*Հասցէ. Նահր Էլ Զէլայի մուտքէն
2 քիլոմէթր ներս,
հեռ. 04-930200 եւ 03-261275*

ՀԱՅՎԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՄԲՈՒՆԸ ՀԱՅՎԱԶԵԱՆ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆՂԵՍԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

*Հանդէսի Իժ. հատորին
լոյսընծայման առիթով հաճոյք ունին
Ձեզ հրահրելու հանդիպում գրոյցի մը՝*

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՍՓԻՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գլխաւոր գեկուցաբեր՝
ՏՈՔԹ. ԵՂԻԿ ԾԵՐԵՃԵԱՆ
(Պետական Երեսփոխան)

Հինգշաբթի, 14 Մայիս 2009-ի երեկոյեան
ժամը 7:30-ին, Հայկազեան Համալսարանի
Տերտրեան Հայագիտական Գրադարան,
Մեքսիք փողոց, Զանթարի:

ՊԱՅՐՈՒԿԾ ԲԱՌ

Ի	Ը	Գ	Ա	Ր	Ա	Մ	Ն	Ջ	Ի	Ն	Ա	Ի	Ա	Ջ	Ս	Թ	Ա	Մ	Բ
Ն	Ջ	Ն	Ի	Ռ	Ի	Ի	Գ	Ա	Գ	Յ	Ա	Յ	Գ	Ե	Կ	Ո	Ի	Թ	Ջ
Ա	Ր	Խ	Տ	Ո	Ի	Ո	Ա	Ր	Ծ	Ա	Ա	Ա	Ր	Ր	Ա	Ո	Ա	Ն	Ա
Տ	Ա	Ո	Ղ	Ի	Յ	Խ	Պ	Գ	Ն	Ն	Յ	Մ	Ի	Ա	Հ	Ղ	Լ	Ո	Ն
Ն	Ի	Ա	Ն	Ծ	Ր	Ե	Ջ	Ա	Ա	Ա	Ա	Ո	Ա	Պ	Ա	Ո	Ա	Լ	Ջ
Ը	Բ	Ա	Ի	Ո	Ո	Ր	Կ	Ն	Պ	Ն	Մ	Ի	Ի	Ն	Կ	Ր	Ր	Ո	Ր
Ջ	Ե	Ղ	Ծ	Ե	Լ	Ի	Ա	Ա	Ե	Ս	Ի	Ր	Թ	Թ	Ա	Կ	Ի	Ր	Ո
Թ	Ե	Ր	Ա	Փ	Տ	Մ	Ծ	Լ	Ն	Ծ	Ո	Ա	Գ	Ր	Ի	Լ	Ո	Տ	Յ
Ա	Ե	Կ	Ի	Ս	Ր	Տ	Ա	Գ	Ր	Ա	Ի	Ր	Ք	Ա	Ո	Ի	Ս	Տ	Թ
Ն	Ե	Ծ	Ո	Ր	Ո	Տ	Ը	Ն	Գ	Ո	Ս	Տ	Ի	Ի	Վ	Ջ	Ն	Ի	Մ
Ն	Ի	Ի	Թ	Ի	Ր	Ղ	Ո	Ն	Ա	Ս	Ի	Ո	Մ	Ո	Ն	Ա	Ջ	Ո	Ա
Կ	Ը	Ն	Թ	Ա	Յ	Ի	Կ	Ջ	Թ	Կ	Ղ	Ր	Ի	Ջ	Խ	Յ	Ծ	Ն	Ք
Ո	Թ	Ջ	Ո	Ա	Ր	Ո	Ա	Ո	Ե	Ե	Կ	Ի	Ծ	Ն	Յ	Ն	Ի	Ա	Ա
Ի	Ի	Ա	Ի	Ի	Կ	Յ	Ի	Ք	Մ	Ղ	Ր	Ջ	Ի	Թ	Տ	Ո	Ա	Կ	Ռ
Ն	Ո	Ղ	Գ	Ս	Ն	Ա	Ն	Մ	Ա	Ի	Ս	Յ	Ջ	Ս	Ի	Ր	Կ	Մ	Ի
Ի	Ն	Ն	Ե	Ա	Գ	Ա	Ր	Կ	Կ	Ն	Խ	Ո	Ա	Ա	Ր	Գ	Է	Ն	Լ
Ո	Ա	Ղ	Գ	Ր	Կ	Ն	Տ	Գ	Ա	Ի	Ի	Ի	Թ	Ս	Ղ	Ե	Ջ	Ն	Ը
Հ	Ա	Ի	Ո	Ր	Ջ	Ի	Ի	Ն	Լ	Կ	Ո	Ա	Ա	Ս	Ր	Ս	Կ	Ե	Լ
Ն	Ր	Ի	Ջ	Ն	Պ	Ա	Ր	Ը	Ն	Թ	Ա	Յ	Ա	Ի	Ա	Ր	Տ	Լ	
Ա	Մ	Թ	Ն	Ո	Լ	Ո	Ր	Տ	Ս	Տ	Ր	Ո	Ի	Կ	Ա	Ն	Հ	Ա	Ս

Պահուած բառը՝ ԶԳԵՏ ԿԱԽԵԼԻՔ (8 տառ)

Նախորդին պատասխանը՝ ՈՐԳՆՏԱԿ

<p>ԱՄՍՅԻ ԱՅԳԵԿՈՒԹ ԱՆԱՍՈՒՆ ԱՆԳԻՐ ԱՆԻԻ ԱՆՀՈՒՆ ԱՆՆԿՈՒՆ ԱՆՈՒԹ ԱՌՏՈՒ ԱՐԱՐՔ ԱՐԳԷՆ ԱԻԱԳԱՆԻ ԱԻԻՇ</p> <p>ԶԱՐԳԱՆԱԼ ԶՐԱՂՈՒՄ ԶԳԱՅՈՒԹԻՒՆ ԶԳԱՅՆԱՊԱՇՏ ԶԳՈՅՇ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ ԶԵՂԾԵԼ ԶՐԱԻ ԶՐԿԱՆՔ</p> <p>ԸՆԹԱՑԱԻԱՐՏ ԸՆԹԱՑԻԿ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԸՆԿՈՅՁ ԸՆԶԵՂ ԸՆՏԱՆԻ (2)</p>	<p>ԸՆՏԻՐ ԹԱԳԱԿԻՐ ԹԱԹԱՒՈՒՆ ԹԱԿԱՐԳ ԹԱՂԱՆԹ ԹԱՄԲ ԹԵՄԱԿԱԼ ԹԵՐԱՓ ԹՋՈՒԿ ԹԹՈՒ ԹԹՈՒԱՇԻՆ ԹՈՒԱԳՐՈՒՄ ԹՈՒԽՍ</p> <p>ԶԱՅՆԱԳԻՐ ԶԱՅՆՈՐԳ ԶԱՆՋՐՈՅԹ ՉՈՒԼՈՒՄ</p> <p>ՄՆԱՆԱՆՅ ՄՐԱՐԳ ՄՐԱՔԱՌԻԼ ՄԵՂՈՒ ՄԹԵՆՈԼՈՐՏ (2) ՄԿԱՆՈՒՏ ՄՈՆԱՋ ՄՈՒՐԿ ՄՐԳԱՎԱՃԱՌ</p> <p>ՆԱԽԻՐ</p>	<p>ՆԱԽԻՆԻ ՆԱԻԱՋ ՆԵՐԾՈՐ ՆԻԻԹ ՆՇԱՆ ՆՇԻԿ ՆՈՒԱՍՏ ՆՊԱՐ (2)</p> <p>ՈՒԵՐԻՄ ՈՂՈՐԿ ՈՍԿԵՂԻՆԻԿ ՈՍՊԱՊՈՒՐ ՈՍՏԻԿԱՆ ՈՐԻՋ ՈՐՈՇԵՆ ՈՐՈՏԸՆԿՈՍՏ ՈՒՂԵՐՋ ՈՒՍԱՆՈՂ ՈՒՐԱՐ</p> <p>ՍԱՀՆԱԿ ՍԵՂԱՆ ՍԵՐՄԱՆԵԼ ՍԿԱՀԱԿ ՍՈՒՐԱԼ ՍՏՐՈՒԿ ՍՐԻՆԿ ՍՐՍԿԵԼ ՍՐՏԱԳՐԱԻ</p>
--	--	--

ՄՈՒՏՈՔՈՒԿ

3	7								9
		4	5						3
			2						6
			9		7	5	4		
		1	3	8	2				
		3				4			
7					9	6			
6							5	8	

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւր 9 թանկուով հաշուող 9 բաժնիների (3x3): Իւրաքանչիւր թանկուովի մէջ թուանշան մը գետնելը այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ ունենայ 1-է 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան ՄԵԿ ԱՆՊԱՍ գործածելով: Այսպէս համար կարող ենք թուանշաններ իրենց ճշգրիտ թանկուովներուն մէջ գետնելու եւ:

Նախորդին Լուծումը								
9	3	7	8	5	1	2	6	4
1	8	5	6	4	2	7	3	9
4	6	2	9	7	3	1	5	8
3	2	6	4	9	5	8	7	1
5	1	4	3	8	7	6	9	2
7	9	8	1	2	6	3	4	5
2	7	1	5	3	4	9	8	6
6	5	9	7	1	8	4	2	3
8	4	3	2	6	9	5	1	7